

Govern de les Illes Balears

Conselleria de Salut i Consum
Direcció General de Salut Pública i Participació

SISTEMA ESTATAL D'INFORMACIÓ PERMANENT SOBRE ADDICCIÓ A DROGUES (SEIPAD). RESULTATS DE L'INDICADOR D'ADMISSIONS A TRACTAMENT PER CONSUM DE SUBSTÀNCIES PSICOACTIVES A LES ILLES BALEARS, ANY 2009

Resum

Des de 1987 es recull l'indicador d'admissions a tractament a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears en el marc del Sistema Estatal d'Informació Permanent sobre Addicció a Drogues.

1. Definició de l'indicador i dades incloses/excloses de l'anàlisi

La definició de l'indicador és:

“Nombre de persones admeses a tractament ambulatori per abús o dependència de substàncies psicoactives en centres públics o privats subvencionats d'una comunitat autònoma durant un any”¹.

Cal especificar que l'indicador només recull els tractaments, l'objectiu principal dels quals és la desintoxicació o l'abstinència o aquells destinats a controlar el consum de drogues il·legals, però no altres intervencions destinades a millorar l'estat mèdic, psicològic o social dels consumidors de drogues, ni els programes de reducció de danys ni de suport social.

Criteris d'inclusió dels episodis d'admissió a tractament:

- L'admissió a tractament en un centre per primera vegada.
- La readmissió a tractament en el mateix centre: sempre que hagin passat 6 mesos des de que es va finalitzar el tractament anterior (que ha d'haver finalitzat per alta o abandonament), independentment que aquesta es produeixi dins el mateix any o en anys diferents. Si la readmissió ocorre abans dels 6 mesos de la finalització del tractament anterior només es notificaran si l'anterior tractament es va finalitzar per l'alta efectuada pels professionals del centre.

Criteris d'exclusió dels episodis d'admissió a tractament:

- Els contactes personals o telefònics per a sol·licitar informació o tractament i les demandes de tractament que passen a la llista d'espera.
- Els contactes realitzats amb l'única finalitat de sol·licitar ajudes o prestacions socials.
- Els tractaments o intervencions amb l'únic objectiu de tractar les complicacions orgàniques relacionades amb el consum de drogues sense es persegueixi de forma explícita el tractament de l'abús o la dependència de drogues, o cerqui l'abstinència o el control del consum.
- Les intervencions exclusivament destinades a intercanviar xeringues o altre material d'injecció, a distribuir preservatius o aconsellar sobre tècniques de consum i sexe segurs.
- Les admissions a tractament en què es desconeixin variables clau com la data d'admissió a tractament en el centre o la droga principal per la qual és admès a tractament.
- Els tractaments amb pernoctació en unitats d'hospitalització, hospitals psiquiàtrics, comunitats terapèutiques, residències, etc.

¹ Aclariment: Si una persona és admesa a tractament més d'una vegada en el mateix any i a la mateixa comunitat autònoma, per a aquest indicador només es tindrà en compte la primera admissió de l'any analitzat.

Govern de les Illes Balears

Conselleria de Salut i Consum
Direcció General de Salut Pública i Participació

La informació que es recull de cada cas és la següent:

- Administrativa: número de la història clínica; data d'admissió a tractament; número d'identificació del centre; i font de referència principal del cas (des d'on/qui deriva el cas al centre de tractament).
- Sociodemogràfica: sexe; data de naixement; província o país de naixement; nacionalitat; província o municipi de residència; situació laboral principal en el moment de l'admissió a tractament; màxim nivell d'estudis completat; persones amb les quals ha conviscut en els 30 dies previs a l'admissió a tractament; i lloc on ha viscut en els 30 dies previs a l'admissió a tractament.
- Relacionada amb el consum de drogues: droga principal per la qual és admès a tractament; freqüència de consum de la droga principal en els 30 dies previs a l'admissió; any d'inici de consum de la droga principal; tractament previ per la mateixa droga (sí/no); via més freqüent d'administració de la droga principal en els darrers 30 dies de consum; altres drogues consumides en els darrers 30 dies previs a l'admissió a tractament; i temps transcorregut des de que es va injectar per darrera vegada qualsevol substància psicoactiva.
- Salut: estat serològic objectiu enfront al VIH.

2. Resultats

2.1. Admissions a tractament per droga principal (N= 2.257)

A l'any 2009 s'han rebut 2.257 notificacions d'inici de tractament per drogodependències, només 46 més que l'any anterior (2.211), el que representa un augment del 2%. L'alcohol és la droga que més admissions a tractament ha generat durant el 2009 amb 956 (el 42,4% del total), seguida de la cocaïna amb 642 (28,4%), els opiacis, 408 (18,1%) i, a una considerable distància respecte de les drogues que obtenen les majors prevalences de consum, es situen: el cànnabis, 206 (9,1%); els hipnòtics i sedants, 26 (1,2%); les amfetamines i drogues de disseny, 13 (0,6%); i les altres drogues, 6 (0,3%).

Si comparem aquests resultats amb els obtinguts al 2008, veiem com han augmentat les admissions a tractament per consum de cànnabis, d'amfetamines i drogues de disseny, d'hipnòtics i sedants i d'alcohol; i han disminuït les admissions per consum d'opiacis i cocaïna (Taula 1).

2.2. Admissions a tractament per sexe (N= 2.256)

El 78,1% dels usuaris admesos a tractament el 2009 han estat homes i el 21,9% dones. En comparació amb el 2008 han augmentat les dones sobre el total dels usuaris atesos.

Hi ha diferències estadísticament significatives entre la droga principal que motiva l'admissió a tractament per sexe (tot i que la prova de l'estadístic *khi quadrat* s'ha de prendre amb cautela perquè més d'un 20% de les categories tenen freqüències esperades menors que 5 –concretament, el 21,4%). En aquest sentit, cal destacar que les dones són admeses a tractament per alcohol en un percentatge més alt que els homes (49,5% dones vs. 40,3% homes) –encara que la proporció de dones ha disminuït respecte de 2008. Les dones també consulten més que els homes per opiacis (18,8% dones vs. 17,9% homes), al contrari del que succeïa el 2008. Per contra, el percentatge d'admissions per cocaïna dels homes és superior al de les dones (30,1% homes vs. 22,6% dones), com també succeïa el 2008; i també ho és el de cànnabis (10,0% homes vs. 6,1% dones).

Govern de les Illes Balears

Conselleria de Salut i Consum
Direcció General de Salut Pública i Participació

Taula 1. Admissions a tractament per droga principal i sexe, Illes Balears 2009-2008

Doga principal		2009			2008		
		home	dona	Total	home	dona	Total
Opiacis	Recuento	315	93	408	370	75	445
	% dentro de Sexo	17,90%	18,80%	18,10%	21,00%	16,80%	20,10%
Cocaïna	Recuento	530	112	642	571	95	666
	% dentro de Sexo	30,10%	22,60%	28,50%	32,40%	21,30%	30,10%
Cànnabis	Recuento	176	30	206	133	39	172
	% dentro de Sexo	10,00%	6,10%	9,10%	7,50%	8,70%	7,80%
Alcohol	Recuento	710	245	955	666	228	894
	% dentro de Sexo	40,30%	49,50%	42,30%	37,70%	51,10%	40,40%
Hipnòtics i sedants	Recuento	18	8	26	14	9	23
	% dentro de Sexo	1,00%	1,60%	1,20%	0,80%	2,00%	1,00%
Altres drogues	Recuento	4	2	6			
	% dentro de Sexo	0,20%	0,40%	0,30%			
Amfetamines i drogues disseny	Recuento	8	5	13	11	0	11
	% dentro de Sexo	0,50%	1,00%	0,60%	0,60%	0,00%	0,50%
Total	Recuento	1761	495	2256	1765	446	2211
	% dentro de Sexo	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

2.3. Admissions a tractament per illa (N= 2.257)

El 71,2% de les admissions a tractament han tingut lloc a centres de Mallorca, l'11,2% a Menorca i el 17,6% a Eivissa; una distribució similar a la de 2008, tot i que cal ressaltar el major percentatge de tractaments iniciats a Menorca (11,2% 2009 vs. 8,7% el 2008).

A la taula 2 podem observar com hi ha petites diferències entre les illes pel que fa a la droga principal: **Menorca** obté el major percentatge d'admissions per alcohol (46,4%) –mentre que el 2008 obtingué el percentatge més baix entre les illes, 36,6%; **Eivissa-Formentera** obté el major percentatge d'admissions per cocaïna (31,0%) –com també succeí al 2008, amb un percentatge similar: el 30,9%, i també per opiacis (20,9%) –el 2008 ocupà el segon lloc amb el 24,4%. Per la seva part, **Mallorca** obté el major percentatge d'admissions per cànnabis (10,6%) –igual que el 2008, tot i que amb un percentatge inferior al de 2009: el 8,6%.

Taula 2. Admissions a tractament per illa i per droga principal, 2009

		Opiacis	Cocaïna	Cànnabis	Alcohol	Hipnòtics i sedants	Altres drogues	Amfet. i drog.	Total
Mallorca	Recòmpte	280	456	171	667	24	3	7	1.608
	% dins illa	17,40%	28,40%	10,60%	41,50%	1,50%	0,20%	0,40%	100,00%
Menorca	Recòmpte	45	63	20	117	2	2	3	252
	% dins illa	17,90%	25,00%	7,90%	46,40%	0,80%	0,80%	1,20%	100,00%
Pitiüses	Recòmpte	83	123	15	172	0	1	3	397
	% dins illa	20,90%	31,00%	3,80%	43,30%	0,00%	0,30%	0,80%	100,00%
Total	Recòmpte	408	642	206	956	26	6	13	2.257
	% dins illa	18,10%	28,40%	9,10%	42,40%	1,20%	0,30%	0,60%	100,00%

Nota: "Altres drogues" inclou els següents grups de substàncies psicoactives: al·lucinògens, substàncies volàtils, altres substàncies psicoactives (no incloses en els grups anteriors), substàncies psicoactives sense especificar i analgèsics no opiacis

Govern de les Illes Balears

Conselleria de Salut i Consum
Direcció General de Salut Pública i Participació

2.4. Admissions a tractament per nombre de drogues consumides (N= 2.257)

La mitjana de drogues il·legals consumida és d'1,15 i la mediana d'1,0; i la mitjana del conjunt de totes les drogues consumides (legals i il·legals) és de 2,6 i la mediana de 2,0. Aquests valors són coincidents amb els de 2008.

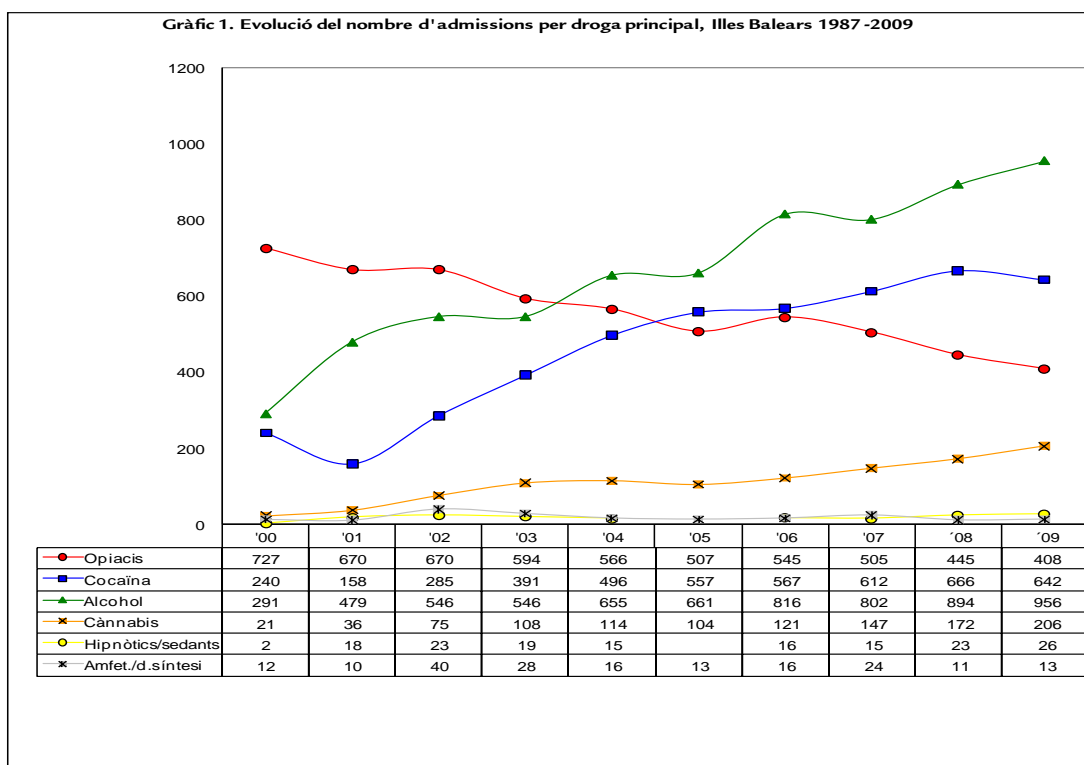
Si consideram únicament les drogues il·legals –aquest grup inclou tant les que són enregistrades com a droga principal com les que els usuaris declaren haver consumit en els 30 dies previs a l'admissió a tractament– obtenim els següents resultats: el 37,6% de persones admeses a tractament declaren haver consumit només una droga; el 22,4% dues; el 8,0% tres; el 2,0% quatre; el 0,2% cinc; i el 29,9% cap droga il·legal (és a dir, només consumien alcohol o tabac).

Si ho comparam amb les dades de l'any anterior, veiem com ha disminuït el policonsum de drogues il·legals (el nombre de persones que declaren haver consumit més d'1 substància il·legal: 32,6% el 2009 vs. 36,2% el 2008).

Si agregam al grup de substàncies psicoactives anterior el tabac i l'alcohol, obtenim els següents resultats: el 15,1% declaren haver consumit només una droga; el 36,3% dues; el 27,8% tres; el 14,8% quatre; el 5,8% cinc; i el 0,2% sis. Comparat amb el 2008, cal ressaltar l'augment del policonsum del conjunt de drogues (legals + il·legals) en 1,8 punts percentuals (84,9% 2009 vs. 83,1% 2008).

2.5. Evolució de les admissions a tractament per droga principal

Com podem veure al gràfic 1, les admissions per alcohol i per cànnabis segueixen una tendència ascendent, les admissions per opiacis segueixen una tendència descendent, i les admissions per cocaïna han iniciat una corba descendent –el 2008 marca el punt d'inflexió de la tendència ascendent iniciada el 2006.

Govern de les Illes Balears

Conselleria de Salut i Consum
Direcció General de Salut Pública i Participació

2.6. Admissions a tractament per total drogues (droga principal + droga secundària) (N= 2.257)

Si consideram les substàncies que són mencionades tant com a droga principal com a droga secundària, obtenim els següents resultats: el 73,9% del total de persones admeses a tractament mencionen l'alcohol (1.668); el 71,6% el tabac (1.615); el 44,7% la cocaïna (1.011); el 36,8% mencionen el cànnabis (831); el 21,2% els opiacis (439); el 10,2% els hipnòtics i sedants (229); el 2,7% les amfetamines i drogues de síntesi (61); i l'1,4% altres drogues (30).

El tabac és mencionat com a droga secundària en el 71,6% d'admissions a tractament; l'alcohol en el 31,5%; el cànnabis en el 27,7%; la cocaïna en el 16,3%; els hipnòtics i sedants en el 9,0%; els opiacis en el 3,1%; les amfetamines i derivats en el 2,1%; i les altres drogues en l'1,1%.

Taula 3. Percentatge d'admissions a tractament per substància i droga principal, secundària i total drogues, 2009

	% droga principal	% droga secundària	% total drogues
Tabac	0	71,6	71,6
Alcohol	42,4	31,5	73,9
Cànnabis	9,1	27,7	36,8
Cocaïna	28,4	16,3	44,7
Hipnòtics i sedants	1,2	9	10,2
Opiacis	18,1	3,1	21,2
Amfetamines i deriv:	0,6	2,1	2,7
Altres drogues	0,3	1,1	1,4

El 30,7% del total d'admissions són per cocaïna i alcohol, tractades aquestes substàncies tant com a droga principal com a droga secundària. La cocaïna és una droga secundària en el 15,4% d'admissions a tractament per alcohol (el 2008 ho era en el 17,6% de les admissions), mentre que l'alcohol és una droga secundària en el 68,8% d'admissions a tractament per cocaïna (el 2008 ho era en el 61,4%).

2.7. Admissions a tractament per font de derivació (N=2.257)

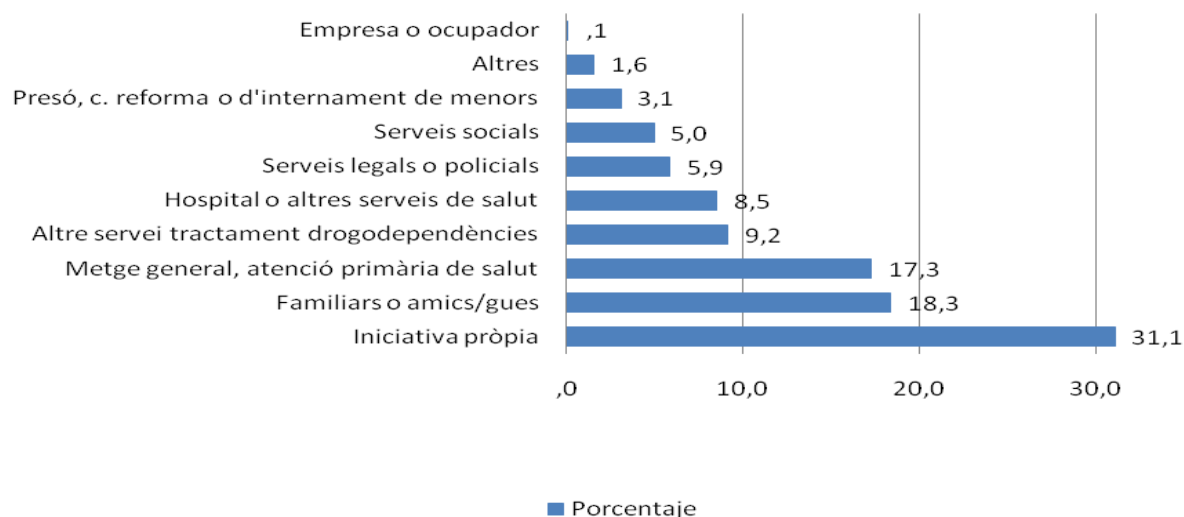
Les fonts de derivació de casos cap els centres de tractament són per ordre de major a menor freqüència: la iniciativa pròpia; el consell de familiars o amics/gues; el metge d'Atenció Primària; altres serveis de tractament de drogues; hospitals o altres serveis de salut; els serveis legals o policials; els serveis socials; la presó o centres de reforma o internament de menors; i altres (Gràfic 2). Aquesta distribució és molt similar a la de 2008.

Govern de les Illes Balears

Conselleria de Salut i Consum
Direcció General de Salut Pública i Participació

Gràfic 3. Fonts de derivació dels casos admesos a tractament, Illes Balears 2009

S'observen diferències en funció de la droga principal que motiva l'admissió a tractament, tal com podem veure a la taula 4, tot i que aquestes diferències no són estadísticament significatives (gairebé la meitat de les caselles de la prova de l'estadístic khi quadrat tenen una freqüència esperada superior a 5). Així, la iniciativa pròpia és la font de derivació principal dels opiacis i la cocaïna, però per al cànnabis la font principal són els familiars i amics/gues i per a l'alcohol són els metges d'Atenció primària.

Respecte del 2008, cal destacar l'augment d'altres serveis de tractament de les drogodependències com a centre de derivació de casos en què els opiacis són la droga principal (+3,5 punts percentuals) i la disminució dels familiars o amics (-2,9 punts percentuals); en el cas de la cocaïna, l'augment de gairebé 5 punts dels serveis legals o policials com a centre derivador; i en el del cànnabis, la disminució de 5,6 punts dels serveis legals o policials com a centre de derivació de casos. Pel que fa a l'alcohol, gairebé no hi ha variacions d'un any a l'altre.

Taula 4. Fonts de derivació per droga principal (% en sentit horitzontal), Illes Balears 2009

Droga principal	Altre servei drogues	Metge Atenció Primària	Hospital o altres serveis salut	Serveis socials	Presó o centre menors	Serveis legals o policials	Empresa o ocupador	Familiars o amics/gues	Iniciativa pròpia	Altres	Total
Opiacis	20,6%	4,4%	3,2%	2,0%	7,8%	1,0%	,0%	16,9%	43,1%	1,0%	100,0%
Cocaïna	6,7%	8,1%	4,2%	3,0%	2,6%	12,9%	,0%	22,9%	38,3%	1,2%	100,0%
Cànnabis	5,3%	12,1%	10,2%	10,2%	4,4%	10,7%	,5%	24,8%	18,0%	3,9%	100,0%
Alcohol	6,9%	29,6%	13,4%	6,5%	,9%	2,1%	,1%	14,9%	24,1%	1,6%	100,0%
Total	9,2%	17,3%	8,5%	5,0%	3,1%	5,9%	,1%	18,3%	31,1%	1,6%	100,0%

Nota: No s'han inclòs les amfetamines i drogues de síntesi ni els hipnòtics i sedants ni altres drogues perquè el nombre de casos és molt petit.

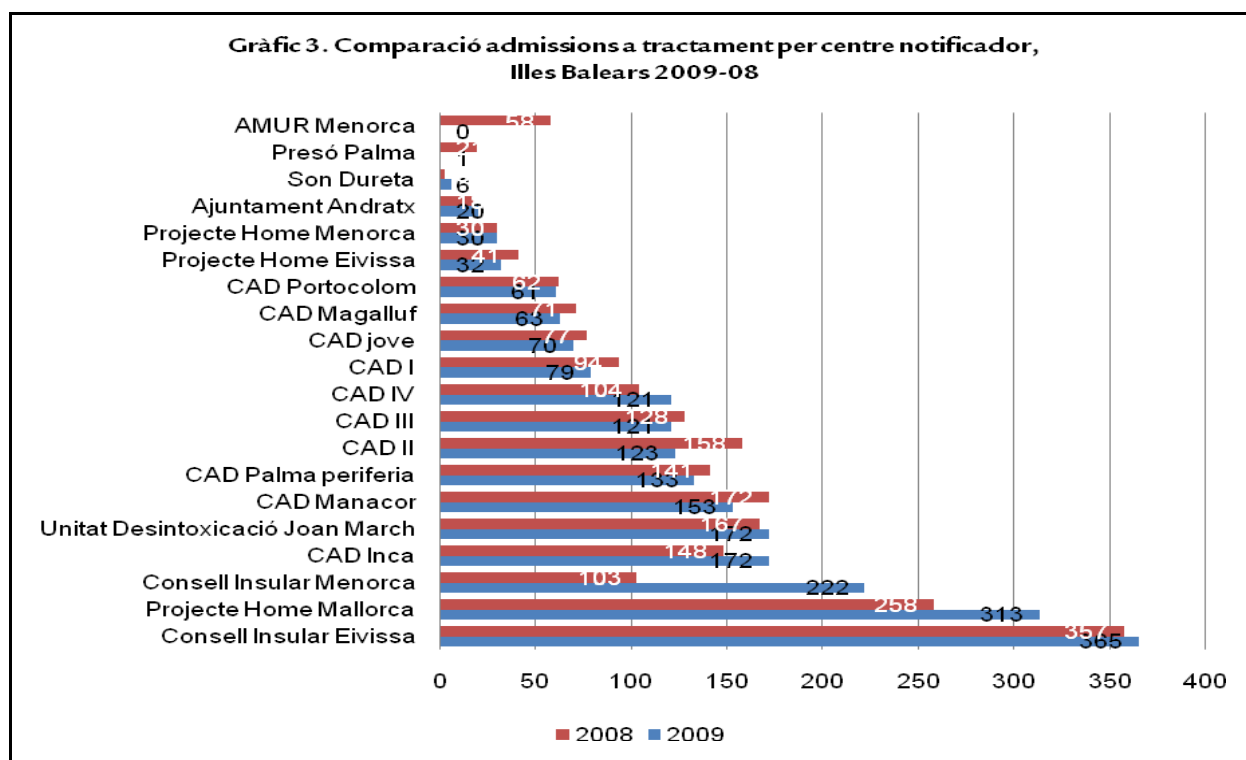
Govern de les Illes Balears

Conselleria de Salut i Consum
Direcció General de Salut Pública i Participació

2.8. Admissions a tractament per centre notificador (N=2.257)

El centre que notifica més admissions de les Illes Balears és el Consell Insular d'Eivissa (16,2%) –tot i que s'ha reduït la distància entre aquest i la resta de centres notificadors respecte dels anys anteriors–, seguit de Projecte Home Mallorca (13,9%), el Consell Insular de Menorca (9,8%) i el CAD Inca (7,6%).

El major increment de casos atesos per centre notificador en el període 2009 i 2008 (Gràfic 3) l'obté el Consell Insular de Menorca, el qual en un any ha duplicat el nombre de casos atesos (concretament l'augment ha estat del 115,5%): aquest augment s'explica en part perquè des de 2009 el Consell de Menorca notifica els casos dels CAD de Menorca i també els d'AMUR (que des de 2009 ha deixat de ser un centre notificador). Per darrera, amb un percentatge d'increment menor, hi trobam Projecte Home Mallorca (21,3%), CAD IV (16,3%) i CAD Inca (16,2%).

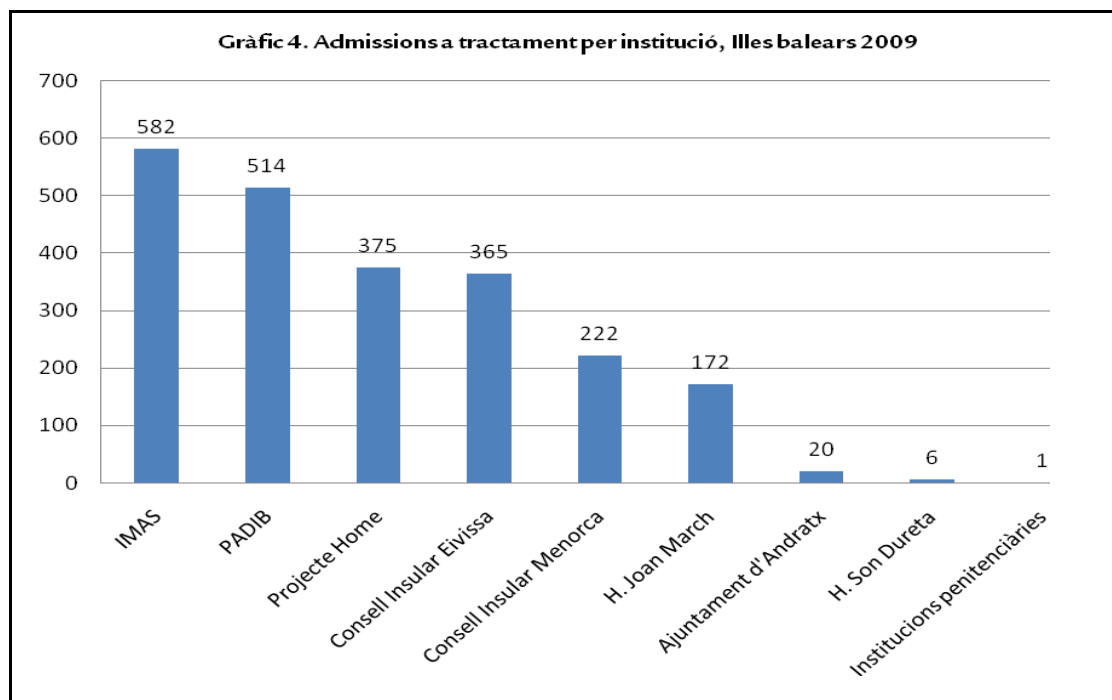
2.9. Admissions a tractament per institució (N=2.257)

El 25,8% dels casos són atesos pels CAD de l'IMAS; el 22,8% pels CAD del PADIB; el 16,6% pel Projecte Home; el 16,2% pel Consell Insular d'Eivissa; el 9,8% pel Consell Insular de Menorca; i el 7,6% per l'Hospital Joan March. La resta d'institucions –Ajuntament d'Andratx, Hospital Son Dureta i Institucions penitenciàries– obtenen percentatges inferiors a l'1% (Gràfic 4).

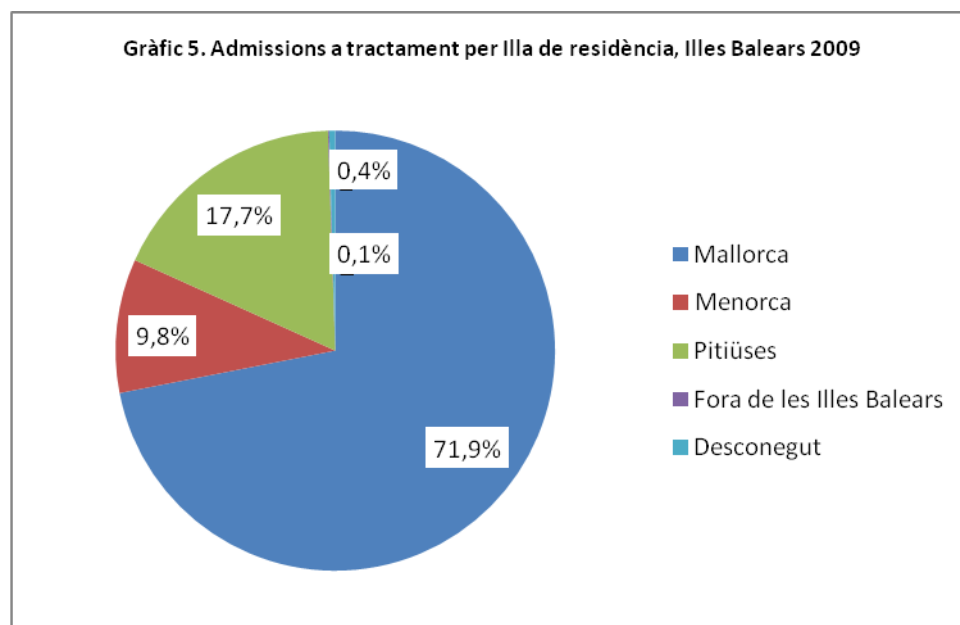
Govern de les Illes Balears

Conselleria de Salut i Consum
Direcció General de Salut Pública i Participació

2.10. Admissions a tractament per illa de residència (N=2.257)

El 99,4% de les persones admeses a tractament el 2009 residien en algun municipi de les Illes Balears, el 0,4% residien fora de les Illes Balears i es desconeixia aquesta informació en el 0,3% dels casos. El 71,8% de les persones ateses als centres ambulatoris residien en algun municipi de Mallorca (1.620 persones) dels quals el 51,3% a Palma (832); el 17,7% a les Pitiüses (400); i el 9,9% a Menorca (223) (Gràfic 5).

Govern de les Illes Balears

Conselleria de Salut i Consum
Direcció General de Salut Pública i Participació

2.11. Admissions a tractament per província de naixement (N=2.257)

La variable província de naixement té un alt percentatge de casos desconeguts (19,1%) que als efectes de l'anàlisi hem considerat vàlida perquè els hem tractat com a persones que resideixen a l'estranger². Així, el 80,9% de les persones que han estat admeses a tractament el 2009 han nascut a Espanya. En concret, el 52,4% han nascut a les Illes Balears (1.183 persones); el 28,5% restant han nascut en alguna altra província espanyola; i el 19,1% han nascut a l'estranger. Dels nascuts en altres províncies espanyoles, destacam aquelles que aglutinen més persones: el 4,3% han nascut a Barcelona (96 persones); el 2,4% a Granada (55); el 2,3% a Madrid (51); i el 2,1% a Sevilla (48); per davall del 2% hi ha 393 persones nascudes a altres 43 províncies espanyoles.

En comparació amb les dades del 2008, ha augmentat el pes dels estrangers sobre el conjunt de persones admeses a tractament el 2009 (19,1% el 2009 vs. 16,6% el 2008)

2.12. Admissions a tractament per nacionalitat (N=2.257)

El 83,2% dels usuaris tenen nacionalitat espanyola –gairebé 3 punts percentuals menys que el 2008 (86%)– i el 16,8% té nacionalitat estrangera. Entre aquests últims, predominen els nascuts a Amèrica Llatina amb el 6,5% (el 2008 representava el 5%); amb un percentatge molt similar, el 6,2%, trobam els nascuts als països de la Unió Europea; i a considerable distància el 2,3% són del Nord d'Àfrica i l'1,3% dels països europeus que no pertanyen a la UE.

2.13. Admissions a tractament per edat (N=2.256)

La mitjana d'edat de les persones que han estat admeses a tractament durant el 2009 és de 37,4 anys, 2,2 anys més que la del 2008 (35,2 anys). Per sexe, la mitjana d'edat de les dones és 2 anys superior a la dels homes (38,8 dones vs. 36,8 homes).

Per droga principal, tal com podem veure a la taula 5, les persones amb més edat són les admeses per alcohol (43,8 anys) i per hipnòtics i sedants (38,7), mentre que les més joves, són les admeses per cànnabis (24,8) i per amfetamines i drogues de síntesi (29,9). Ha augmentat la mitjana d'edat de totes les drogues principals respecte de 2008, però sobretot cal destacar l'increment de 8 anys de les persones admeses per amfetamines i drogues de síntesi (29,9 2009 vs. 21,8 2008).

Taula 5. Mitjanes i medianes d'edat a l'admissió al tractament per droga principal, Illes Balears

Droga principal	Mitjana	Desv. típica	Mediana	Mínim	Màxim	Mitjana 2008
Opiacis	35	8,6	34	11	57	31,9
Cocaïna	33,2	8,1	32	16	67	30,5
Cànnabis	24,8	9	22	11	57	23
Alcohol	43,8	11,1	44	17	84	42,5
Hipnòtics i sedants	38,7	12,4	40	17	63	33,3
Amfetamines i drogues síntesi	29,9	13	24	19	64	21,8
Altres drogues	33,3	7	35	25	41	
Total	37,4	11,6	36	11	84	35,2

² L'indicador província de naixement es refereix només als que han nascut a Espanya.

Govern de les Illes Balears

Conselleria de Salut i Consum
Direcció General de Salut Pública i Participació

2.14. Admissions a tractament per situació laboral principal (N=2.257)

Pel que fa a la situació laboral (es tracta de la situació laboral principal que declara la persona en el moment de l'admissió a tractament), al contrari del que succeïa els altres anys, el percentatge del total de les persones admeses a tractament que estan en atur (44,3%) supera al de les que treballen (40,1%). El percentatge de persones que treballen és inferior en les persones admeses a tractament per opiacis o per cànnabis respecte a les admeses per cocaïna o alcohol (Taula 6).

El percentatge d'aturats ha augmentat considerablement entre els admesos per cocaïna, cànnabis i alcohol comparat amb l'any 2008, (+10,7, +9,9, +6,9 punts percentuals respectivament).

Per sexe, el percentatge dels homes admesos a tractament que estan a l'atur (44,9%) és superior al de les dones (42,5%) situació que s'ha invertit respecte al 2008 en què declaraven estar en atur el 36,8% dels homes i el 40,2% de les dones.

Taula 6. Situació laboral principal de les persones admeses a tractament per droga principal, Illes Balears 2009 (% en sentit hor

Droga principal	Contracte indefinit o autònom	Contracte temporal	Total treballen	sense sou per a la família	Aturat	i incapacitat permanent	Estudiant	Tasques llar	Altra situació	Desconegut	Total
Opiacis	16,9	14,2	31,1	0,5	54,2	4,4	0,2	0,5	7,8	1,2	100
Cocaïna	31	16,7	47,7	0,6	45,4	2	1,2	0,8	2,2	0,2	100
Cànnabis	12,6	9,2	21,8	1,5	47,1	3,4	22,3	0	3,9	0	100
Alcohol	33,1	10,4	43,5	0,7	38,6	11,5	0,3	1,7	3,7	0,1	100
Total	27,4	12,7	40,1	0,7	44,3	6,8	2,7	1,1	4	0,3	100

Nota: No s'han inclòs les amfetamines i drogues de síntesi ni els hipnòtics i sedants ni altres drogues perquè el nombre de persones ateses per aquestes drogues principal és molt petit (13, 26 i 6, respectivament).

2.15. Admissions a tractament per màxim nivell d'estudis completat (N=2.257)

Pel que fa al màxim nivell d'estudis que la persona admesa a tractament declara haver completat (taula 7), el 79% de les persones admeses a tractament per drogues ha completat només l'etapa de primària o com a màxim l'etapa de secundària obligatòria (ESO). Per drogues, en el cas dels admesos per cànnabis (90,3%) i opiacis (80,9%) aquest percentatge és superior, com també succeïa el 2008. Per sexe, és més elevat en els homes (80,2%) que en les dones (74,7%).

Taula 7. Màxim nivell d'estudis de les persones admeses a tractament per droga principal, Illes Balears 2009 (% en sentit horitzontal)

Droga principal	No sap llegir ni escriure	Primària incompleta	Primària completa	ESO	Batxillerat	Estudis universit. mitjans	Estudis universit. superiors	Altres estudis	Desconeg.	Total
Opiacis	1	11,5	29,9	38,5	12,7	2,2	0,7	0	3,4	100
Cocaïna	0,2	7,3	27,4	43,5	16,4	2,8	1,6	0	0,9	100
Cànnabis	0	8,7	43,7	37,9	4,9	2,9	1,5	0,5	0	100
Alcohol	1,5	11,3	27	36,4	15	4,3	2,7	0,1	1,8	100
Total	0,9	9,9	29,3	38,9	14,1	3,3	1,9	0,1	1,7	100

Nota: No s'han inclòs les amfetamines i drogues de síntesi ni els hipnòtics i sedants ni altres drogues perquè el nombre de persones ateses per aquestes drogues principal és molt petit (13, 26 i 6, respectivament)

2.16. Admissions a tractament per lloc de residència (N=2.257)

Govern de les Illes Balears

Conselleria de Salut i Consum
Direcció General de Salut Pública i Participació

La gran majoria de les persones admeses a tractament resideix a domicilis particulars (90,6%). No obstant això, el 16,2% dels admesos per opiàcis viu a la presó, a altres institucions, a una pensió/hotel, a altres llocs o té un allotjament precari o inestable (Taula 8). Aquesta situació és similar a la de 2008.

Taula 8. Lloc de residència de les persones admeses a tractament per droga principal, Illes Balears 2009
(% en sentit horitzontal)

Droga principal	Casa o pis	Presó	Altres institucions	Pensió o hotel	Precari/ inestable	Altres llocs	Desconegut	Total
Opiàcis	83,3	6,4	2,7	0,7	3,7	2,7	0,5	100
Cocaïna	93,6	2,5	1,9	0,2	1,6	0,3	0	100
Cànnabis	87,4	6,3	5,3	0,5	0	0,5	0	100
Alcohol	92,4	0,9	2,5	0,3	3	0,7	0,1	100
Total	90,6	3	2,6	0,4	2,4	0,9	0,1	100

Nota: No s'han inclòs les amfetamines i drogues de síntesi ni els hipnòtics i sedants ni altres drogues perquè el nombre de persones ateses per aquestes drogues principal és molt petit (13, 26 i 6, respectivament).

Pel que fa a les persones amb qui conviu (taula 9), un 13% de les persones admeses a tractament per opiàcis, un 15% de les admeses per cànnabis i menys del 10% de les persones admeses a tractament per la resta de drogues tenen una situació definida com "altres", que engloba situacions heterogènies i inestables (pisos compartits, membres familiars que no són la família nuclear, altres usuaris de drogues o companys d'albergs o d'altres institucions, etc). Aquest percentatge és superior en les dones que en els homes a diferència del que ocorria al 2008 (11,1% el 2009 vs. 7% el 2008 per les dones i 8,5% el 2009 vs. 9,6% el 2008 pels homes).

Taula 9. Convivència de les persones admeses a tractament per droga principal, Illes Balears 2009 (% en sentit horitzontal)

Droga principal	Tot sol o tota sola	Parella i fills/es	Només fills/es	Família d'origen	Amics o amigues	Altres
Opiàcis	15,4	29,5	1,2	32,6	7,6	13
Cocaïna	12,3	39,4	3,7	33,3	4,4	6,9
Cànnabis	5,3	17,5	1,9	55,8	4,4	15
Alcohol	22,1	43,8	4,7	18,3	3,2	7,7
Total	16,3	37,1	3,5	29,2	4,5	9,1

Nota: No s'han inclòs les amfetamines i drogues de síntesi ni els hipnòtics i sedants ni altres drogues perquè el nombre de persones ateses per aquestes drogues principal és molt petit (13, 26 i 6, respectivament).

2.17. Admissions a tractament per tractament previ (N=2.256)

Quasi la meitat (47,1%) de les persones admeses havien rebut tractament prèviament per la mateixa droga que genera l'admissió a tractament actual. Aquest percentatge és semblant en els homes i en les dones. En funció de la droga que genera l'admissió a tractament, s'observen variacions substancials (Taula 10). Així, contrasta que el 73,8% de les persones admeses a tractament per opiàcis ja havien rebut tractament per la mateixa droga, mentre que només l'havia rebut el 14,1% de les persones admeses per cànnabis. Aquesta situació és semblant a la del 2008.

Govern de les Illes Balears

Conselleria de Salut i Consum
Direcció General de Salut Pública i Participació

Taula 10. Tractament previ per la mateixa droga per droga principal, Illes balears 2009 (% e

Droga principal	Si	No	desconegut	Total
Opiacis	73,80%	26,00%	0,20%	100,00%
Cocaïna	44,50%	55,00%	0,50%	100,00%
Cànnabis	14,10%	85,40%	0,50%	100,00%
Alcohol	45,10%	53,90%	1,00%	100,00%
Hipnòtics i sedants	34,60%	61,50%	3,80%	100,00%
Altres drogues	50,00%	50,00%		100,00%
Amfetamines i drogues disseny	30,80%	69,20%		100,00%
Total	47,10%	52,20%	0,70%	100,00%

2.18. Admissions a tractament per edat d'inici en el consum de drogues (N=2.222)

L'edat mitjana d'inici en el consum de drogues és de 21 anys, amb una mediana de 18. L'edat d'inici de les dones és més alta que la dels homes, amb una mitjana i una mediana de 23,9 i 20,5 anys respecte als 20,3 i 18 anys dels homes. Per droga principal (taula 11), s'observa que l'edat mitjana d'inici és molt més baixa en les admissions per cànnabis que en les admissions per les altres drogues. Respecte a l'any 2008 l'edat d'inici en el consum de drogues és manté estable.

Taula 11. Mitjanes i medianes d'edat d'inici en el consum per droga principal, Illes Balears 2009

Droga principal	Mitjana	Desviació típica	Mediana	Mínim	Màxim	Mitjana 2008
Opiacis	21,8	7,4	20	5	51	21,6
Cocaïna	21,9	7,3	20	7	63	21,3
Cànnabis	15,3	4	15	5	42	15,7
Alcohol	21,3	9,9	18	5	70	21,2
Hipnòtics i sedants	25,2	11,5	21	12	49	27,8
Amfetamines i drogues síntesi	19,3	7	16	14	39	18,4
Total	21	8,5	18	5	70	21

*Aquesta variable es calcula restant l'any de naixement a l'any d'inici en el consum

Pel que fa als anys d'addicció, la mitjana és de 16 anys, i la mediana de 14, 2 anys, més en el cas dels homes que en les dones. Per droga principal, es pot veure a la taula següent que les persones admeses per alcohol són, amb diferència les que tenen més anys d'addicció, i les admeses a tractament per cànnabis, amfetamines i drogues de síntesi, les que menys.

Respecte l'any 2008 ha augmentat la mitjana dels anys d'addicció de totes les drogues principals. Però sobretot cal destacar l'increment de 8 i 7 anys d'addicció de les persones admeses per hipnòtics- sedants i amfetamines-drogues de síntesi respectivament.

Govern de les Illes Balears

Conselleria de Salut i Consum
Direcció General de Salut Pública i Participació

Taula 12. Mitjanes i medianes d'anys d'addicció per droga principal, Illes Balears 2009

Droga principal	Mitjana	Desviació típica	Mediana	Mínim	Màxim	Mitjana 2008
Opiacis	13,2	8,8	12	0	39	10,3
Cocaïna	11,3	6,7	10	0	33	9,2
Cànnabis	9,4	7,6	7	0	37	7,2
Alcohol	22,5	13	22	0	68	21,3
Hipnòtics i sedants	13,5	9,8	12	0	37	5,5
Amfetamines i drogues síntesi	10,5	12,3	7	0	48	3,3
Total	16	11,6	14	0	68	14

*Aquesta variable es calcula restant l'any d'inici en el consum a l'any d'admissió a tractament

2.19. Admissions a tractament per freqüència de consum (N=2.257)

Pel que fa a la freqüència de consum, l'indicador fa referència als darrers 30 dies previs a la admissió a tractament, veiem (taula 13) que més de la meitat de les persones admeses a tractament per opiacis, alcohol i cànnabis declaren haver consumit cada dia els darrers 30 dies de consum, mentre que entre les admissions per cocaïna, la proporció de consumidors diaris és del 13%. Per sexe, el percentatge de consumidors diaris és superior en les dones respecte als homes (47,7% vs. 45,1%).

Taula 13. Freqüència de consum* de les persones admeses a tractament per droga principal, Illes Balears 2009 (% en sentit horitzontal)

Droga principal	Cada dia	dies/setmana	dies/setmana	1 dia/setmana	consumir(3)	Desconegut	Total
Opiacis	58,80%	3,20%	6,10%	1,70%	25,00%	0,50%	100,00%
Cocaïna	13,20%	8,60%	20,90%	10,00%	28,70%	0,90%	100,00%
Cànnabis	56,30%	6,30%	8,30%	7,30%	13,10%	0,50%	100,00%
Alcohol	59,00%	7,20%	10,80%	4,10%	15,00%	0,60%	100,00%
Total	45,60%	6,70%	12,50%	5,70%	20,50%	0,70%	100,00%

*Fa referència als darrers 30 dies previs a la admissió a tractament. No s'han inclòs les amfetamines i drogues de síntesi ni els hipnòtics i sedants ni altres drogues perquè el nombre de persones ateses per aquestes drogues principal és molt petit (13, 26 i 6, respectivament).

2.20. Admissions a tractament per via d'administració de la droga principal (N=2.257)

Respecte a la via més freqüent, l'indicador fa referència als darrers 30 dies de consum. Podem veure que el 38,7% de les persones admeses a tractament per opiacis i el 3,7% de les persones admeses a tractament per cocaïna utilitzen preferentment la via injectada (taula 14). Per sexes, el percentatge d'homes que utilitzen la via injectada entre les persones admeses a tractament per opiacis (41%) és superior a de les dones (31,2%).

Taula 14. Via de consum més freqüent* de les persones admeses a tractament per droga principal, Illes Balears 2009 (% en sentit

Droga principal	Oral	Pulmonar o fumada	Intranasal o esnifada	Parenteral o injectada	Desconegut	Total
Opiacis	2,20%	50,20%	7,80%	38,70%	0,70%	100,00%
Cocaïna	0,90%	8,70%	86,40%	3,70%	0,20%	100,00%
Cànnabis	1,50%	97,10%	1,50%			100,00%
Alcohol	99,80%	0,20%				100,00%

*Fa referència als darrers 30 dies de consum. No s'han inclòs les amfetamines i drogues de síntesi ni els hipnòtics i sedants ni altres drogues perquè el nombre de persones ateses per aquestes drogues principal és molt petit (13, 26 i 6, respectivament).

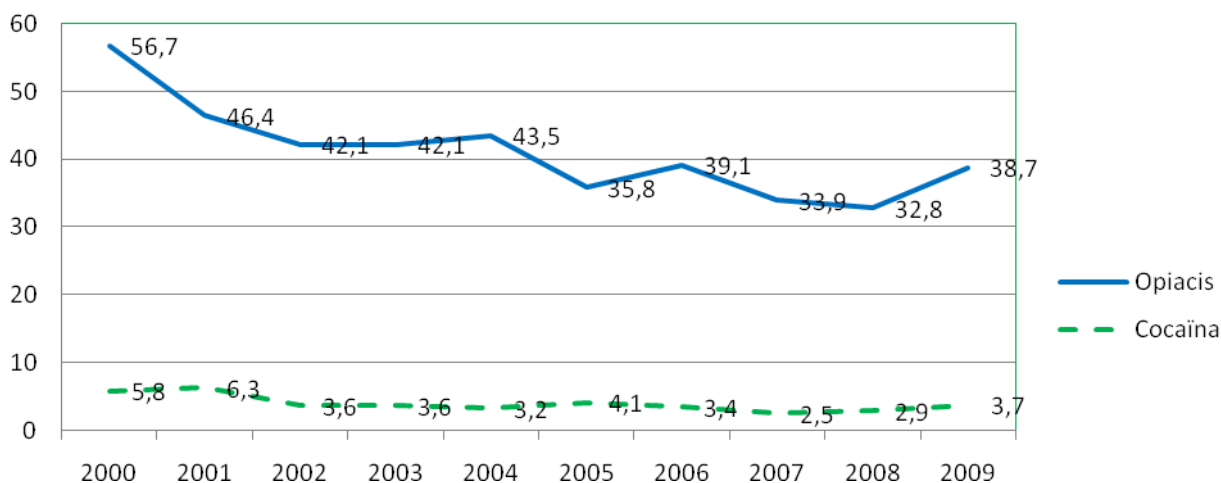

Govern de les Illes Balears

Conselleria de Salut i Consum
Direcció General de Salut Pública i Participació

Pel que fa a l'evolució al llarg dels anys, veiem (gràfic 6) que el percentatge de persones que utilitzen preferentment la via injectada en les admissions a tractament per opiacis va disminuir molt tot i que en els darrers anys es manté estable.

Gràfic 6. Evolució del percentatge d'admesos per opiacis i cocaïna que utilitzen preferentment la via injectada, 2000-2009

El 58,6% de les persones admeses a tractament per opiacis declara que s'ha injectat alguna vegada alguna substància psicoactiva (no necessàriament la que motiva l'admissió a tractament) més de la meitat dels quals (60,2%) són injectors recents, és a dir, s'han injectat en els darrers 6 mesos. El percentatge d'injectors per opiacis ha augmentat respecte al 2008 (56,6%).

Per sexes, és més alt en els homes que en les dones. Respecte a les altres drogues, el percentatge d'injectors és molt més baix: 19,2% entre les admissions per hipnòtics i sedants, 8,4% entre les admissions a cocaïna, 7% entre les admissions per alcohol, 5,3% entre les admissions per cànnabis i 0% entre les admissions per amfetamines.

1.19. Estat serològic enfront al VIH de les persones admeses a tractament (N=2.257)

El 4% del total de persones admeses a tractament el 2009 són seropositives, prevalença semblant a la de l'any anterior, que fou del 3,9%. Entre les persones admeses a tractament per opiacis, el percentatge de seropositives fou del 13,2% (+2 punts percentuals respecte al 2008), i entre les persones que s'han injectat alguna droga alguna vegada, fou del 19,7% (taula 15).

Cal destacar l'important percentatge de persones en que es desconeix l'estat respecte al VIH: 71,3% del total, el 60,2% dels admesos a tractament per opiacis i el 45,8 % dels que s'han injectat alguna droga en els darrers sis mesos.

Govern de les Illes Balears

Conselleria de Salut i Consum
Direcció General de Salut Pública i Participació

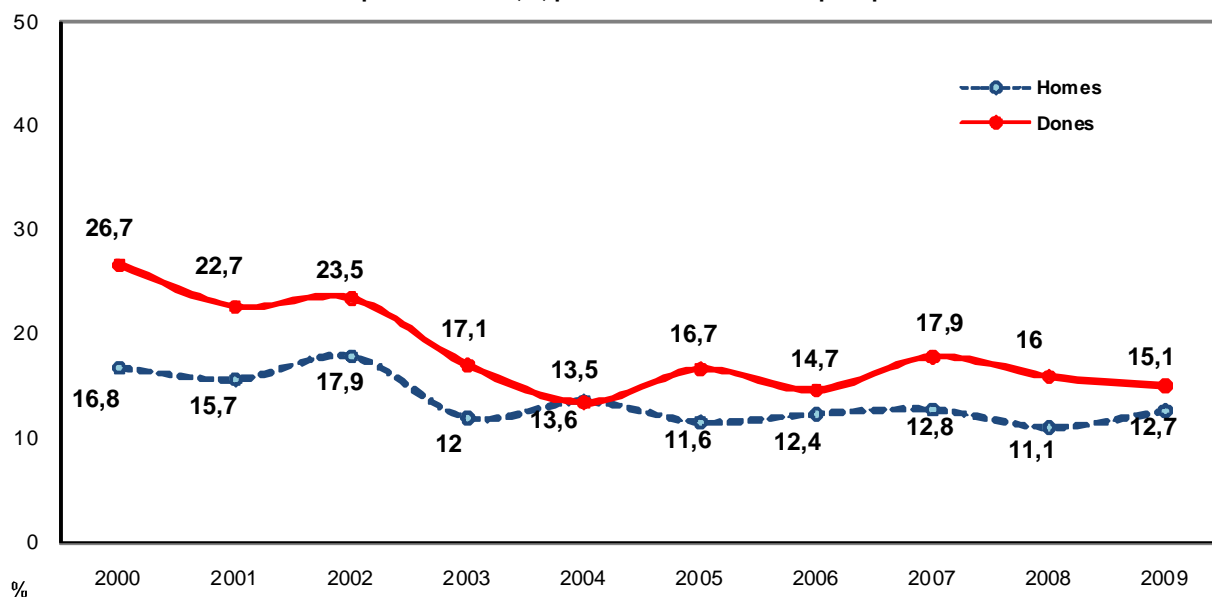
Taula 15. Situació respecte al VIH en persones admeses a tractament per opiacis i en injectors, Illes Balears 2009*

Estat serològic VIH	Total	Opiacis droga principal	Injectors alguna vegada	Injectors darrers 6 mesos
Positiu	91 (4%)	54 (13,2%)	74 (19,7%)	36 (19,7%)
Negatiu, amb anàlisi darrers 6 mesos	554 (24,5%)	109 (26,7%)	118 (31,4%)	63 (34,4%)
Negatiu, sense anàlisi darrers 6 mesos	457 (20,2%)	90 (22,1%)	82 (21,8%)	35 (19,1%)
Negatiu, sense data anàlisi	260 (11,5%)	66 (16,2%)	51 (13,6%)	18 (9,8%)
Anàlisi pendent de resultat	44 (1,9%)	10 (2,5%)	7 (1,9%)	6 (3,3%)
No s'ha fet anàlisi	627 (27,8%)	64 (15,7%)	36 (9,6%)	20 (10,9%)
No consta	224 (9,9%)	15 (3,7%)	8 (2,1%)	5 (2,7%)
Total	2257 (100%)	408 (100%)	376 (100%)	183 (100%)

* En nombre absolut i % entre parèntesi

Entre les persones admeses a tractament per opiacis, la seropositivitat al VIH és superior en les dones respecte als homes (15,1% vs. 12,7%). S'observa una estabilització de la prevalença de VIH tant en homes com en dones admeses a tractament per opiacis (gràfic 6) la qual cosa es correspon amb la tendència general de la utilització de la via injectada.

Gràfic 7. Evolució seropositivitat VIH (%) per sexe en les admissions per opiacis 2000-2009

Govern de les Illes Balears

Conselleria de Salut i Consum
Direcció General de Salut Pública i Participació

Conclusions

- L'alcohol és la droga que genera més admissions a tractament seguida de la cocaïna i del opiàcis. S'observa una tendència ascendent en el nombre d'admissions per alcohol i per cànnabis, mentre que les admissions per opiàcis baixen. Les admissions per cocaïna han disminuït respecte als anys previs, rompent la tendència ascendent que mantenien des de el 2006.
- La cocaïna ha disminuït com a droga secundària entre els admesos a tractament per alcohol mentre que l'alcohol ha augmentat com a droga secundària entre els admesos a tractament per cocaïna.
- Menorca obté el major percentatge d'admissions per alcohol, Eivissa-Formentera per cocaïna i opiàcis i Mallorca per cànnabis
- Respecte a les dones, al 2009 ha augmentat el nombre d'admeses a tractament, són majores que els homes, comencen a consumir més tard i es posen en tractament abans.
- Les dones són admeses a tractament per alcohol en un percentatge més alt que els homes, mentre que aquests ho són amb més freqüència per cocaïna i cànnabis.
- Ha augmentat l'edat mitjana de les persones admeses a tractament per qualsevol droga, especialment de les que han iniciat tractament per amfetamines i drogues de síntesi.
- Augmenta la mitjana d'anys d'addiccions per totes les drogues. Això pot esser perquè es tracta de persones que mantenien un consum controlat i que degut a determinades situacions (com ara no tenir doblers suficients per pagar-se el consum o que per situacions de major estrès psicosocial han augmentat el consum deixant de controlar-lo) el consum ja no està controlat i provoca la necessitat de cercar tractament.
- Els admesos per cànnabis són els que amb menys freqüència han realitzat tractament previ per la mateixa droga.
- Ha augmentat el percentatge de persones admeses a tractament que està en atur, especialment entre els homes.
- El percentatge d'injectors entre les persones admeses a tractament per opiàcis es manté estable en els darrers anys.
- La prevalença de VIH es manté estable entre les admissions a tractament per opiàcis, tant en els homes com en les dones. Hi
- Hi ha un percentatge important en que es desconeix l'estat respecte al VIH, fet d'especial importància en els admesos a tractament per opiàcis i entre els que s'han injectat en els darrers sis mesos.